

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12074
Tarih : 27.05.2025

10/2759

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye, iktidarın yanlış ekonomi kararları sebebiyle yaşanan yüksek enflasyon sonrası başta sabit gelirli olmak üzere toplumun büyük bir kısmı alım gücünü kaybetmiş, emekçi ve emekliler en temel ihtiyaçlarını borçla karşılar hale gelmişlerdir. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in göreve geldikten sonra rasyonel olarak tanımladığı ekonomi politikalarına geçiş sonrasında bile geçen iki yıllık sürede, resmi enflasyon yine Şimşek'in göreve başladığı seviye olan yüzde 39'lara ancak düşebilmiştir. Bu süreçte kronikleşmiş enflasyon dolayısıyla emekçi ve emeklilere yapılan sembolik zamlar gerçek enflasyonun çok altında kalmış, bu da emekçilerin çalışan yoksullar haline gelerek açlığa ve sefalete mahkûm olmalarına sebep olmuştur. Emekçilerin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürebilmeleri için gerekli olan ara zam rakamının belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddelerine göre meclis araştırması açılmasını arz ederiz. 27.05.2025

Sezai Temelli

DEM Parti Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

Gülistan Kılıç Koçyiğit

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de emekçiler işsizliğin arttığı, güvencesiz çalışmanın yaygınlaştığı, alım gücünün düştüğü, ağır vergi yükü ve yüksek enflasyon altında insan onuruna yaraşır bir yaşamdan giderek uzaklaştırıldığı zorlu bir dönemi yaşamaktadır. İktidarın yaşanan yüksek enflasyon ortamında sermaye yanlısı politikalarında ısrar etmesi emek sömürsünü derinleştirerek emekçileri çalışan yoksullar haline getirmiştir. Bu süreçte emeğiyle geçinen yurttaşların aldıkları zamlar adaletsiz vergi politikası ve hayat pahalılığı nedeniyle erimekte, alım güçleri günden güne düşmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) enflasyon verilerine göre; hesaplandığından 2025 yılı memur ve memur emeklilerinin zammı yüzde 11,54, SSK, Bağ-Kur ve tarım emeklilerinin zammı ise yüzde 15,75 olarak gerçek enflasyonun altında belirlenmişti. 2025 yılında da kamu emekçilerinin çok önemli bir kısmı yoksulluk sınırının altında maaş almaktadır. Emekçi ve emeklilere yapılan bu düşük zamlar gerçek/hissedilen enflasyon oranında değil, inandırıcılığını yitirmiş TÜİK rakamları baz alınarak yapıldığı için emekçi ve emeklilerin alım gücü her geçen gün erimektedir. Emekçilerin ücretlerinin hızla gerilediği günümüzde ortalama maaşlar başlangıç/temel ücreti olarak kabul edilen asgari ücrete yaklaşmıştır. Günümüzde iktidarın sermayeyi öncelleyen politikaları sonrasında emek iyiden iyiye değersizleşmiştir. Normal şartlarda temel ücret olan asgari ücret yaygın ücret haline gelmiş, çalışanların yüzde 50’ye yakını asgari ücretle çalışır duruma gelmiştir. Asgari ücretle çalışan sayısı bu kadar yüksek olmasına rağmen 2025 yılı için asgari ücrete, yüzde 45’e yakın gerçekleşen yıllık resmi enflasyon oranının bile altında yüzde 30 oranında zam yapılarak 17 bin 2 TL olan asgari ücret 22 bin 104 TL’ye çıkarılmıştır. Bu artışın asgari ücretliye günlük yansıması ise sadece 170 TL olmuştur. Kaldı ki Türk-İş’in Nisan 2025 verilerine göre açlık sınırı 24 bin 35 TL’ye yoksulluk sınırı 78 bin 292 TL’ye dayanmışken asgari ücret 22 bin 104 TL’de yaklaşık 4 milyon emeklinin aldığı en düşük emekli maaşı ise 14 bin 469 TL’de sabitlenmiştir. Yani 2025 yılının ilk 4 ayında bile asgari ücreti açlık sınırının altında kalmıştır.

TÜİK talimatlı verilerle Nisan 2025 enflasyonunu yüzde 37,86 olarak açıklarken EN-AG enflasyonu yüzde 73,88 olarak hesaplamıştır. AKP iktidarında kronik hale gelen enflasyon can yakmaya devam ederken açlık ve yoksulluk sorunu giderek büyümektedir. Başta sabit gelirli olmak üzere emekçi ve emeklilerin büyük bir kısmı açlık sınırının altında gelirlerle yaşamlarını idame etmek zorunda bırakılmışlardır. Bir taraftan Türkiye’de dünya dolar milyarderleri listesine

giren sermayedar sayısı artarken diğerk tarafta açlık sınırında yaşayan yurttaş sayısı rekor kırmaktadır. Emekçilerin milli gelirden aldığı pay her geçen yıl azalırken, toplumun her kademesinde borçluluk rekor seviyelere çıkmıştır. Sorun sadece bunlarla da sınırlı değildir. Son yıllarda kredi kartı borçluluğı ve takibe düşen alacak rekor kırarken, kredi kartı harcamalarının önemli bir kısmı zorunlu tüketim harcamalarından oluşmaktadır. TÜİK'in 2024 yılı verilerine göre, nüfusun yüzde 13,7'si yani yaklaşık 12 milyon yurttaş sürekli yoksulluk yaşamaktadır. Kaldı ki gerçek rakam bunun çok çok üzerindedir. Ayrıca OECD'nin verilerine göre, Türkiye'de her 5 çocuktan 1'i okula aç giderken çocuklarda yetersiz beslenme kaynaklı gelişim sorunları artarak devam etmektedir. Temmuz ayını beklemeden emekçi ve emeklilerin insan onuruna yaraşır bir yaşam sürmelerini sağlayacak şekilde bir ara zam yapılmalıdır. DEM Parti olarak bugün itibariyle asgari ücret ve en düşük emekli maaşının yoksulluk sınırının yarısı olan 39 bin TL'ye çıkarılmasını savunuyoruz.

Açlık ve yoksulluk sorunu, başta alım gücü gün geçtikçe eriyen emekçiler ve emekliler olmak üzere, toplumun büyük bir kısmı için acil çözülmesi gereken can yakıcı sorun haline gelmiştir. Kronik enflasyonun ortaya çıkardığı tahribatı giderecek politikaların hayata geçirilmesi, emekçilerin harcamalarını azaltan, gelirlerini arttıran ekonomi politik tercihlerin uygulanması ve insan onuruna yaraşır ücretler almaları sağlayacak bir ara zammın yapılması için gerekli çalışmaların hayata geçirilmesi amacıyla Meclis araştırma komisyonu kurulması elzemdir.